

Van belemmering naar doorgang: hoe een probleem een kans werd

Tycho Hoogstrate, PWN

"Het versterken van de waterkering langs het Kieftenvlak kan samengaan met het versterken van natuurwaarden", stelt Tycho Hoogstrate. Hij illustreert zijn verhaal met voorbeelden uit het Noord-Hollands duinreservaat.

Versterking nodig

Het Kieftenvlak is een infiltratiegebied in het Noord-Hollands duinreservaat. Het gebied ligt buitendijks, maar mag vanwege het belang voor de drinkwatervoorziening niet overstromen. Daarom zal de waterkering zeewaarts worden verlegd om het gebied 'binnendijkse' veiligheid te bieden. De nieuwe waterkering sluit aan op bestaande duinenrijen, maar er zijn een paar 'gaten' die moeten worden gedicht. Daarbij moet rekening worden gehouden met het feit dat het Kieftenvlak deel uitmaakt van Natura 2000 gebied en er diverse beschermde habitattypen voorkomen. Voor het gebied zijn diverse natuurdoelen geformuleerd, zoals verbetering van de kwaliteit van habitattypen of de uitbreiding ervan.

Veiligheid en natuur

Om de natuurdoelen te verwezenlijken is verstuiwing een belangrijk middel. Hoogstrate beschrijft twee voorbeelden uit zijn beheersgebied die illustreren dat verstuiwing ook de veiligheid kan dienen:

Het Gat van Heemskerk. Deze kerf is na de suppleties van 2005/2006 en 2011 enorm gegroeid. Er is zand vanaf het strand naar binnen gestoven en dat wordt als een ringvormige wal landwaarts van de kerf weer afgezet. "Bewoners vinden het stuivende zand soms bedreigend, maar de duinen rondom de kerf zijn juist steeds hoger en steviger geworden.", aldus Hoogstrate.

De Wezel. Dit is een kleinere kerf die is ontstaan uit een stuifkuil die richting strand groeide. Sinds het moment dat de kuil verbinding kreeg met het strand, perst de wind het zand er door heen richting de

duinen. Het zand hoopt zich in de duinen op tot een nieuwe zeereep.

Building with Natura2000

Voor de situatie rond het Kieftenvlak, gingen Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en PWN samen om tafel. Zij kwamen maatregelen overeen, die zowel de natuur als de veiligheid dienen. Op twee plekken zullen kunstduinen worden neergelegd om de gaten in de waterkering te dichten. Het zand hiervoor zal afkomstig zijn van de kerven en kuilen in de zeereep, die worden aangelegd vanuit Natura200 doelen. Deze worden zo aangelegd, dat stuivend zand het kunstduin kan afdekken met een dikke laag spontaan duin. Verder wordt een infiltratiepoel verplaatst, worden verhardingen verwijderd en worden leidingen vervangen.

Aansluiten op suppletieprogramma

Last but not least vindt er overleg plaats met Rijkswaterstaat over de vorm van een geplande strandsuppletie. Volgens Hoogstrate kan de suppletie het proces van verstuiwing naar de duinen verstoren. Hij legt uit: "Suppleties leiden tot duinvorming op het strand en dat is strijdig met kerfvorming. Ook kan het stuifgedrag van suppletiezand afwijken van 'natuurlijk' strandzand." Hoogstrate pleit voor meer onderzoek naar mogelijkheden om grootschalige dynamiek in de zeereep te combineren met suppleties. "Dat kan alleen door de kust als één geheel te beschouwen en dynamiek wellicht 'pulsgewijs' toe te staan."

Klik [hier](#) om een filmpje van deze presentatie te bekijken